

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Spoorwegondernemingen
borgen onvoldoende de
vakbekwaamheid van de
machinist

Bevindingen van een thematisch onderzoek

Bevindingen
thema onderzoek
vakbekwaamheid
machinisten

DOSV

Woensdag 31 oktober 2018

Inhoud

- Aanleiding en aanpak thema onderzoek
- Conclusie
- Wat verwacht de ILT in 2019 van de spoorwegondernemingen

Aanleiding en aanpak thematisch onderzoek

- Directe aanleiding incident Uithuizermeeden (2016)
- Aantal ernstige incidenten
- Representatieve steekproef van 11 uit alle spoorwegondernemingen
 - Werving en selectie
 - Medische en psychologische keuring
 - Initiële opleiding machinist
 - Examens
 - Onderhouden van vakbekwaamheid
 - Mentormachinist en vakinhoudelijk begeleider

Machinistenrichtlijn

Vakkennis betreffende het rollend materieel

Specifieke opleiding op materieeltype.

Vooraf gericht in het uitvoering van taken en het oplossen van problemen.

Vakkennis betreffende het infrastructuur

Specifieke opleiding op te berijden lijn.

Vooraf gericht in het uitvoering van taken en het oplossen van problemen.

Algemene vakkennis

Kennis over relevante aspecten van beroep machinist met basiskennis en principes van materieel en infrastructuur.

Vooraf gericht op het verwerven van kennis die nodig is om de verbanden te begrijpen.

Conclusie

- **Spoorwegondernemingen borgen onvoldoende de vakbekwaamheid van de machinist**
 - Spoorwegondernemingen passen te weinig maatwerk toe
 - Bedrijfsspecifieke regels te weinig bekend
 - Hoge tijdsdruk bij nieuw vervoer

- Spoorwegondernemingen passen te weinig maatwerk toe
 - Onderhouden van vakbekwaamheid gelijk voor alle machinisten, niet afgestemd op individuele leerbehoeften
 - Werving en selectie in veel gevallen afstandelijk
 - Bij werving en selectie aandacht voor daadwerkelijke praktijkervaring, groot vertrouwen in certificaten
 - Toetsingscriteria op hoog abstractieniveau geformuleerd
 - Subjectieve toetsing door vakinhoudelijk begeleider

- Bij de machinist zijn de specifieke regels van een spoorwegonderneming te weinig bekend
 - Verschillen tussen spoorwegveiligheidsregels klein, machinist moet specifieke regels kunnen toepassen
 - Instructie over bedrijfsspecifieke spoorwegveiligheidsregels voldoende?
 - Verwachtingen naar machinist te abstract
 - Machinisten in flexibele schil staan op afstand

- Hoge tijdsdruk bij nieuw vervoer
 - Goederenvervoer
 - Reizigersvervoer

Wat verwachten we van spoorwegondernemingen

- De spoorwegonderneming definieert eenduidig en op voldoende detailniveau wat zij verstaat onder vakkennis en bekwaamheid van de **machinist**, de **mentormachinist** en de **vakinhoudelijk leidinggevende**.
- De spoorwegonderneming **toetst** bij werving en selectie op vakkennis en bekwaamheid.
- De spoorwegonderneming heeft **doorlopend inzicht** in het actuele niveau van de vakkennis en de bekwaamheid van de machinist
- De spoorwegonderneming moet de **risico's** van psychologische over- en onderbelasting van de machinist onderkennen.

- De spoorwegonderneming **stelt periodiek vast** wat de vakkennis en de bekwaamheid van de machinist is.
- De spoorwegonderneming maakt gebruik van **objectieve informatie**, zoals gegevens uit de ritregistratie.
- De spoorwegonderneming gebruikt de **kennis uit incidenten** om vast te stellen welke hiaten er zijn in kennis of vaardigheden onder de andere machinisten.
- De spoorwegonderneming biedt de **kennis en vaardigheden** op een voor de machinist zo optimaal mogelijke wijze aan.

- De spoorwegonderneming controleer bij wijzigingen van procedures dat de machinist de procedure **begrijpt en er vervolgens naar handelt**.
- De spoorwegonderneming **traint en toetst periodiek** en afgestemd op de individuele behoeften de (specifieke) vaardigheden.
- De spoorwegonderneming en de concessieverlener hebben bij een tender **aandacht** hebben voor de noodzaak om de vakbekwaamheid.

Afronding thema onderzoek

- Presentatie in
 - Stuurgroep STS (3 juli)
 - DOSV (31 oktober)
 - VSD (6 november)
- Staatssecretaris biedt het rapport binnen enkele weken aan de Tweede Kamer en ILT aan de spoorwegondernemingen
- Begin 2019 inspecteren op verbeteringen